

VÄRLDSKULTURMUSEERNA
THE NATIONAL MUSEUMS OF WORLD CULTURE

BUDDHISMEN ONLINE

LÄRARHANDLEDNING DIGITALT SKOLPROGRAM VIA VIDEOMÖTE

Grundskola åk 7-9, gymnasieskola och vuxenstuderande i ämnena
Religion och Religionskunskap

Introduktion

Onlineprogrammet *Buddhismen Online* erbjuder en lärorik och intresseväckande upplevelse inom ramen för skolämnena Religion och Religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9, samt gymnasieskolan och vuxenutbildning. Programmet kan levandegöra läroplans-anknuten tematik, skapa engagemang och en bas för samtal, och därigenom ligga till grund för ett starkt lärande (se *Läroplanskopplingar Buddhismen Online*). Programmet är digitalt och genomförs utifrån ett videomöte via dator där museipedagogen projiceras på duk i klassrummet och bedriver undervisningen därifrån. Undervisning kring temat kan fortgå under flera tillfällen och delas upp utifrån strukturen före-under-och efter onlineprogrammet.

I Världskulturmuseernas samlingar på Östasiatiska museet och Etnografiska museet finns världsunika skulpturer och föremål som berättar om en av världens äldsta och största religioner med runt en halv miljard praktiserande utövare. Skulpturerna kommer från Indien, Kina, Tibet, Mongoliet, Japan, Korea, Burma och Thailand, och de flesta av dem har en gång i tiden funnits i och kring tempel där religiösa ceremonier och ritualer genomförts.

Hur och vad de buddhistiska förmedlar är grunden i programmet där eleverna får lära sig att tolka föremålets form, utseende, detaljer och tradition. Vad berättar egentligen en skulptur som gestaltar Buddha? Vad används den i regel till? Vilka skulpturer och gestalter är vanligast? Hur förmedlas legenden om Buddha, de fyra ädla sanningarna och den åttafaldiga vägen? Hur berättar skulpturerna om buddhismens spridning över världen och hur

kan de knytas till inriktningar som theravada, mahayana och vajrayana?

Inför onlineprogrammet

För att eleverna på bästa sätt ska kunna ta sig an museernas utbud kan det vara bra att redogöra för vissa fakta, teman och begrepp, såväl som museerna i sig, inför onlineprogrammet:

Världskulturmuseernas webbsida
[Världskulturmuseerna - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](http://varldskulturmuseerna.se)

Filmer om Världskulturmuseerna och deras museer och samlingar hittas via:

<https://www.youtube.com/user/varldskulturmuseet>

Inför ett onlineprogram om buddhismen är vår rekommendation att i skolundervisningen först ge en introduktionen kring religionens centrala delar och låta programmet bli en fördjupning.

Det finns även en möjlighet att via andra onlineprogram och digitala läresurser ta sig an andra religiösa föreställningar i och med *Hinduismen Online*, *De tidiga flodkulturerna Online*, *Fortida Egypten Online* samt den digitala läresursen *Allt har en historia* med film och arbetsmaterial om liknande ämnen,

samt innehåll om det Arabiska rikets uppkomst och Islams lära.

Allt har en historia – Världshistorien genom Världskulturmuseerna

På denna digitala lärplattform finns ett stort omfång av lärmaterial om historia, arkeologi, forna kulturer och olika former av källmaterial: <https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/allt-har-en-historia/>

Under onlineprogrammet

Efter att museipedagogen och läraren testat tekniken startar lektionen. Läraren håller en introduktion och lämnar över till museipedagogen som introducerar sig själv, Världskulturmuseerna och programmet.

Inledningen fortsätter med exempel på buddhistiska tempel världen över – från Japan till Sverige – och hur skulpturer brukar besmycka dessa och hur de används av munkar, nunnor och allmänt praktiserande religionsutövare. Men buddhor av olika slag kan även förekomma i människors hem och dagligen användas under meditation eller som en ständig påminnelse om den buddhistiska läran och dess budskap.

Vi fördjupar oss kring hur Buddhaskulpturer vars utseende och detaljer kan berätta om legenden om den person som brukar kallas för

Siddharta och som blev den historiska Buddhan. Vad berättar de långa örsnibbarna? Vilka tankar och berättelser växer fram när en Buddhaskulptur studeras?

Fördjupning sker kring hur skulpturerna kan berätta om legenden om Buddha, de fyra andliga sanningarna och den åttafaldiga vägen. Stenreliefer och skulpturer som gestaltar Buddhas lärjungar berättar om perioden då Buddha nått upplysning och då läran spridning över världen inleddes. Utifrån världsunika föremål från Gandhara och Hadda i dagens Pakistan och Afghanistan visas religionens vandring från norra Indien. Skulpturer från Burma och Thailand skildrar den inriktning som kallas Theravada. Statyer från Kina och Japan knyts till den skola som kallas Mahayana. Än mer världsunika gyllene boddhisattvor som forskningsresenären Sven Hedin förde med sig från Inre Mongoliet beskriver den inriktning som brukar kallas för Vajrayana och som bland annat är vanlig i Tibet. Skulpturerna talar tydligt om synkretism med sina inslag från hinduism och äldre folktro. Den historiska Buddhan får sällskap av Framtiden Buddha (Maitreya) och andra boddhisattvor som Avaloketishvara, Vajrapati och "den skrattande buddhan" – Budei eller Hotai.

Under ett elevaktivt program får eleverna diskutera olika frågeställningar utifrån ett originellt källmaterial. Buddhismens grundläggande lära diskuteras utifrån begrepp som buddha, dharma, sangha, nirvana, de fyra andliga sanningarna, den åttafaldiga vägen, kretslopp och reinkarnation. Olika muddror (hangester) studeras. Boddhisattvor med saknade huvuden genererar frågor kring vad som kan ha hänt dem. Religiöst våld? Väder och vind?

Programmet avslutas med ett quiz där eleverna i grupper får se tre gestaltningar av tre olika skulpturer och ska utifrån dessa tolka vilken inriktning och skola av buddhismen som avses. De ska även diskutera vad de mer känner till om dem. En genomgång sker och eleverna får svara och diskutera. Avslutningsvis sker en sammanfattning och det finns möjlighet att ställa frågor.

Arbetsuppgifter, frågor och övningar till efter onlineprogrammet

Efter onlineprogrammet kan elever och lärare arbeta vidare med hinduiska skulpturer, figurer, målningar och föremål från Världskulturmuseernas samlingar via:

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se/)

Se längst ner i pdf-filen där länkar till samlingar om världsreligionerna hittas.

Frågor till onlineprogrammet

Frågorna relaterar till det innehåll som förmedlas av museipedagogen under onlineprogrammet. Arbeta enskilt eller i grupp.

1. Vad berättar en Buddhaskulptur?
2. Vilken är grundberättelsen i legenden om Buddha?
3. Hur använder praktiserande buddhister skulpturer och tempel i sitt religiösa utövande?
4. Vilka är de fyra andliga (ädla) sanningarna?
5. Vad menas med den åttafaldiga vägen?
6. Vad menas med nirvana?
7. Var någonstans uppstod den buddhistiska läran? Vart spred sig läran?
8. Berätta om inriktningen theravada – tradition, geografi mm

9. Berätta om inriktningen mahayana – tradition, geografi mm
10. Berätta om inriktningen vajrayana – tradition, geografi mm

Övriga arbetsuppgifter till efter programmet

Jämför buddhismen med kristendomen, islam eller hinduismen utifrån begrepp som:

Tid

Liv & död

Gudar

Antal utövare

Geografisk utbredning

Ålder

Heliga skrifter

Lokaler/mötesplatser

Sök på egen hand efter ytterligare en buddha och/eller gudomlighet inom den buddhistiska trosinriktningen. Beskriv dennas utseende och tradition. Sök i Världskulturmuseernas samling för att se om gudomligheten finns representerad bland föremålen. Spara en bild. Skriv en A4.

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](#)

Sök på egen hand efter information om hur en praktiserande buddhist lever sitt liv. Ta med begrepp som vardag, högtider, gudomligheter, ritualer, tempel, kastsystem, framtid mm